

25.2.2020

Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen palvelun järjestämisen ja palveluverkon nykytilan kuvaus

VARHAISKASVATUS JA ESIOPETUS

Varhaiskasvatusalueita on kymmenen. Varhaiskasvatusalueista seitsemän koostuu peruspiirien muodostamista alueista (VARE 3,4,5,7,8,9,10), yksi alue suurpiirin muodostamasta alueesta (VARE 1), yksi varhaiskasvatusalue koostuu yhdestä suurpiiristä ja yhdestä peruspiiristä (VARE 6), yksi alue koostuu yhdestä suurpiiristä ja kahdesta peruspiiristä (VARE 2).

Varhaiskasvatukseen haku

Varhaiskasvatuksen haun ja paikan saannin alueena voi olla koko kaupunki. Kaupunki jakautuu yllä mainittuihin 10 varhaiskasvatusalueeseen. Huoltajat jättävät hakemuksen varhaiskasvatukseen ja päiväkodin johtajat ottavat vastaan hakemukset sähköisestä järjestelmästä. Huoltajilla on mahdollista esittää 1-5 vaihtoehtoa hoitopaikasta toivomistaan päiväkodeista tai perhepäivähoidosta.

Asiakasprosessista vastaa sen päiväkodin johtaja, joka on perheen ensimmäinen hakutoive. Asiakaita informoidaan hakuprosessin edetessä ja ollaan yhteydessä hyvissä ajoin, ennen kuin hoidontarve alkaa (n. 2 kk etukäteen).

Varhaiskasvatukseen voi hakea ja varhaiskasvatukseen otetaan lapsia ympäri vuoden

Aika Tekijät	4-12kk ennen palvelun alkamista	2 kk ennen palvelun alkamista	Noin 1 kk ennen palvelun alkamista
Asiakas	Täyttää sähköisen hakemuksen tai vie sen päiväkotiin tai perhepäivähoidon ohjaajalle	Tarkentaa päiväkodin johtajalle lapsen ja perheen tarpeet ja toiveet. Saa tiedon alueen hakijoiden keskimääräisestä sijoittumisesta.	Saa tiedon varhaiskasvatuspaikasta. Sopii tutustumisesta.
Päätöksen tekijä	Vastaa hakeutumisen Välittää tiedon hakemuksesta ensisijaisen paikan esimiehelle.	On asiakkaaseen yhteydessä, tarkistaa oikeellisuuden ottaen huomioon isyysvapaan, loma-ajat ja tutustumisjakson. Ohjaa tarvittaessa valinnoissa ja kirjaa sovitut asiat palvelusuunnitelmaan. Valmisteleo lapsen sijoittamista ja on yhteydessä muihin esimiehiin.	Tekee päätöksen ja sijoituksen Efficään (asiakastietojärjestelmä). Vastaa siitä, että tutustumisjakson ajankohta sovitaan ja kirjaa sen palvelusuunnitelmaan.

Kaikille varhaiskasvatukseen oikeutetuille osoitetaan paikka mahdollisuuksien mukaan perheen esittämistä vaihtoehdoista. Mikäli näissä ei ole tilaa, paikkaa pyritään etsimään mahdollisimman läheltä tai huoltajien liikenneyhteyksien varrelta. Huoltajia informoidaan tilanteesta ja käydyin keskustelun päivämäärä kirjataan palvelusuunnitelmaan.

Varhaiskasvatushakemuksia käsiteltäessä huomioidaan ensisijaisesti lautakunnan kriteerit, joita ovat: sisarussuhteet, lapsi- ja perhekohtaiset syyt, asutuksen sijainti ja liikenneyhteydet. Sisaruksia pyritään sijoittamaan samaan yksikköön, jos se on mahdollista. Esimerkiksi esiopetukseen, erityisryhmään tai kielikylypyn sijoitettavan lapsen muita sisaruksia ei aina voida sijoittaa samaan yksikköön.

Varhaiskasvatyüksiköiden esimiehet kokoontuvat varhaiskasvatusalueittain valmistelemaan päätöksiä. Ennen kokouksia päiväkodin johtajat valmistautuvat kokoukseen kartoittamalla jokaisen perheen tarpeet ja oman yksikkönsä ja alueensa tilanteet. Sijoituskokoukset pidetään sovittujen viikkojen aikana ja paikat täytetään sovittuun päivään saakka. Välikokouksia pidetään tarvittaessa em. aikataulua noudattaen. Sijoituskokousten puheenjohtajat huolehtivat koko kaupungin yhteisistä menettelytavoista. Myös vuorohoidon ja leikkitoiminnan päätökset valmistellaan tarvittavin osin (yhteisessä) sijoituskokouksessa.

Varhaiskasvatusalueille on sovittu yhteistyökoonpanot, jotka auttavat toisiaan sijoittamisessa. Jos perheellä on hakuvaihtoehtoina sekä ruotsin- että suomenkielinen varhaiskasvatus, tulee ao. johtajien tehdä yhteistyötä varhaiskasvatuspäätöksen tekemiseksi. Yhteistyöstä vastaa ensimmäisenä hakutoiveena olevan varhaiskasvatuspaikan esimies. Sijoittamisyhteistyötä tehdään asiakasohjausryhmässä, jossa katsotaan vare- ja sves –alueiden tilanteet. Keskimääräinen asiakkaan matka kotoa varhaiskasvatuspaikkaan on 11 minuuttia ja noin 2-3 % saa paikan yli 30 minuutin päästä. Nämä asiakkaat pyritään sijoittamaan mahdollisimman nopeasti lähemmäksi kotia perheen niin halutessa. Tällöin perhettä ohjataan tekemään siirtohakemus.

Varhaiskasvatuksen lapsimääriä seurataan varhaiskasvatusalueittain ja ennustetaan 1-6 vuotiaiden väestöennusteen mukaisesti. Lapsimäärän kehitystä ennakoidaan väestökehityksestä saadun tiedon sekä palvelun käytöstä syntyneen tiedon pohjalta (kotihoitoon tuki, yksityisen hoitoon tuki, kunnan järjestämä palvelu). Palvelun käyttöä seurataan päiväkotia-, yksikkö-, varhaiskasvatusalue- ja kaupunkitasoisesti. Asiakasohjausryhmässä katsotaan noin kerran kuukaudessa kaikkien vare-alueiden ja svesin sijoittamisen tilanteet ja tarpeet ja pyritään ennakoimaan paikkatarpeita hakemusten perusteella.

Palvelun vaatimat tilatarpeet kartoitetaan kasvatuksen ja koulutuksen tilapalveluiden kanssa vuosittain osana kasvatuksen ja koulutuksen toimialan talousarviovalmistelua, jossa esitetään talonrakentamishankkeen tilahanketarpeet. Vuosittain käydään läpi lisäksi palveluverkon toimintaa, muutostarpeita ja mahdollisia nopeita tilatarpeita.

Esiopetuspaikan osoittaminen

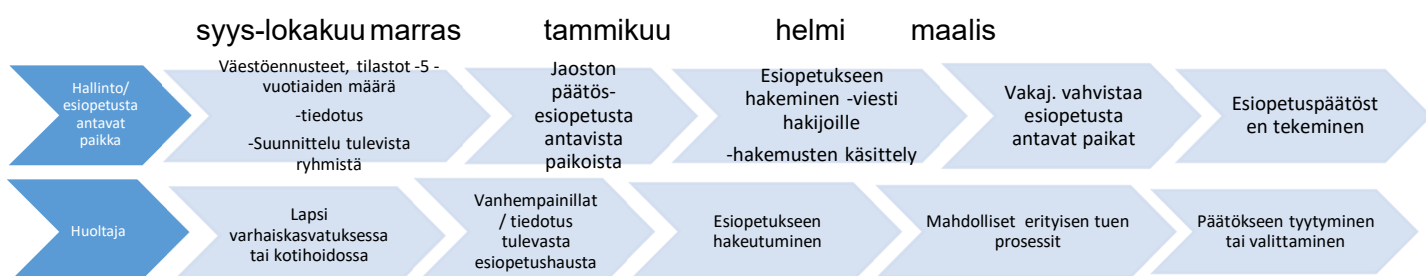
Perheet ohjataan hakemaan esiopetuspaikkaa omalta esiopetuksen oppilaaksiottoalueeltaan, joita on kaupungissa 41. Esiopetuspaikkaa osoitettaessa otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon vanhempien toiveet. Esiopetuspaikkoja suunnitellaan ikäryhmälle riittävä määrä ja otetaan huomioon sujuvat alueelliset oppimispolut.

Esiopetuspaikat, esiopetuksen kriteerit sekä esiopetuksen oppilaaksiottoalueet päätetään jaostossa syksyllä marraskuussa ja helmi-maaliskuussa varhaiskasvatusjohtaja päättää paikat näihin kriteereihin perustuen. Samassa yhteydessä päätetään myös yksityiset esiopetusta antavat yksiköt.

Ryhmät muodostetaan ohjeen mukaisesti niin, että huomioidaan varhaiskasvatuslautakunnan 22.11.2016 (133 §) hyväksymät esiopetuksen järjestämisen periaatteet, esiopetusryhmien kokoa koskeva opetusministeriön suositus sekä varhaiskasvatuslaki ja asetus varhaiskasvatuksesta, jos esiopetukseen liittyy täydentävä varhaiskasvatus.

Esiopetuspaikka osoitetaan lapselle oman asuinalueen esiopetuksen oppilaaksiottoalueella esiopetusta antavasta päiväkodista (=ensisijainen hakija). Esiopetusryhmät muodostetaan siten, että esiopetuksen opetussuunnitelman tavoitteet voidaan toteuttaa.

Esiopetus

Esiopetuksen oppilaaksiottoalueiden määrä (41), esiopetusta antavien päiväkotien määrä varhaiskasvatusalueittain

Varhaiskasvatus- alue	Esiopetuksen oppilaaksiottoalueet	Esiopetusta antavat päiväkodit
Vare 1	5	15
Vare 2	3	31
Vare 3	3	17
Vare 4	4	17
Vare 5	6	32
Vare 6	6	23
Vare 7	4	24
Vare 8	3	15
Vare 9	4	22
Vare 10	3	13
yhteensä	41	209

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköiden määrä ja koko

Varhaiskasvatuksen yksiköitä on 1.2.2020 yhteensä 161, joissa on toimipisteitä yhteensä 291 kappaletta. Esiopetusta on annettu näistä 214 toimipisteessä.

Lasten määrän mukaan jaoteltuna yksikkökoot:

Varhaiskasvatusyksiköt koko lasten lukumäärän mukaan	Yksiköiden lukumäärä
alle 63	5
63-105	19
105-130	21
131-150	32
151-180	48
yli 181	36
yhteensä	161

Suurin päiväkoti on Päiväkoti Jätkäsaari 265 lasta.

Ympäri vuorokautisia päiväkoteja on kuusi.

Alueet, jossa ympärivuorokautiset päiväkodit	Lasten lukumäärä	joista esioppi- laat
Haaga-Munkkiniemi-Pitäjänmäki-Reijola VARE 7	79	31
Kampinmalmi-Lauttasaari-Taka-Töölö VARE 9	150	24
Latokartano-Malmi-Pukinmäki VARE 5	89	19
Vartiokylä-Vuosaari-Östersundom VARE 2	173	13
yhteensä	491	214

Varhaiskasvatuksen palveluverkko lapsen erityisen tuen tarpeen näkökulmasta

Vanhemmat hakevat lapselleen varhaiskasvatuspaikkaa haluamastaan lapsen asuinalueen lähipäiväkodista, mistä hän saisi sen ilman erityisyyttään tai vammaansa. Päiväkodin johtaja laatii palvelusuunnitelman, jonka laadinnassa on tarvittaessa mukana kiertävä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Siinä arvioidaan, minkälaista tukea lapsi tarvitsee.

Noin 4 % lapsista saa pedagogista tukea omassa lähipäiväkodissa. Osa lapsista (noin 5 %) saa rakenteellista tukea, joista 4 % saa tuen omassa päiväkodissaan erityisavustajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan tukena.

Helsingissä on 46 integroitua erityisryhmää, joissa tuen saa noin 1 % päiväkodeissa olevista lapsista. Integroidut erityisryhmät eivät ole lähipalvelua, mutta ryhmiä on eri puolilla kaupunkia ja usein palvelun saa samasta kaupunginosasta tai peruspiirin alueelta.

Joskus tuen tarve on niin mittavaa, että hänen katsotaan tarvitsevan/hyötyvän monivammaisten lasten erityisryhmästä, joita on yhteensä kolme (18 lasta), joka on 0,1 % kaikista lapsista. Näissä ryhmissä erityisvälineet ja vammaisuuteen perehtynyt ja koulutettu henkilökunta katsotaan tarkoituksenmukaisemmaksi tavaksi järjestää varhaiskasvatus. Nämä lapset jatkavat yleensä perusopetuksessa toiminta-alueittain järjestettävänä opetuksena (TOI) kaupungin keskitettynä palveluna, eivätkä siirry lähikouluunsa.

Pidennetyssä oppivelvollisuudessa esiopetuksessa on yhteensä noin 125 lasta (5-7 vuotiaat), joten suurin osa heistä saa esiopetuksensa tuettuna omalla oppilaaksiottoalueellaan.

PERUSOPETUS

Perusopetuksen oppilaaksiotto

Oppilaalla on oikeus koulupaikkaan oman oppilaaksiottoalueen koulussa. Jokaiselle koululle on määritetty oma oppilaaksiottoalue. Kaupunki osoittaa jokaiselle lapselle koulupaikan hänen oman alueensa peruskoulusta, joka on oppilaan ns. lähikoulu ja johon lapsella on ensisijainen oikeus. Tietyin perustein lapsella on oikeus päästä muuhun kuin lähikouluun. Perusteet liittyvät kielten opiskeluun (A1-kieli), kielikylpyyn tai terveydellisiin tai muihin erityisiin syihin. Koulut voivat tarjota painotettua tai kaksikielistä opetusta, joihin oppilaat valitaan soveltuvuuskokeen perusteella koko kaupungin alueelta. Jos oppilas on otettu em. kriteereillä, hän on oikeutettu mm. koulumatkaetuu-teen.

Suomenkielinen jaosto päättää marraskuun kokouksessaan jokaisen koulun 1. ja 7. luokkien enimmäisoppilasmäärän (seuraava syksy), joka on arvioitu oppilaaksiottoalueella asuvien koulutulokkaiden ja 6. luokkalaisten määrän perusteella.

Opetuslautakunnan suomenkielinen jaosto päättää kaupungin koulujen kieliohjelman ja kaupungin koulujen sekä sopimuskoulujen painotetun opetuksen tarjonnan. Painotetun opetuksen ja kaksikielisen opetuksen koulukohtaiset enimmäisoppilasmäärät suomenkielinen jaosto tarkistaa tarpeen mukaan. Perusopetusjohtajalle on delegoitu toimivalta päättää vuosittain kaupungin koulujen koulukohtaisten painotetun opetuksen ryhmien määrästä sekä soveltuvuuskokeen alimmasta piste-
määrästä, jolla oppilas voi päästä painotettuun opetukseen. Soveltuvuuskokeet ovat samassa painotetussa opetuksessa samat koko kaupungissa.

Ensimmäiselle luokalle hakeutuminen

Jokainen koulutulokas saa vuoden alussa oppivelvollisuusilmoituksen, johon on merkitty lapsen lähikoulu ja tilapäiset Wilma-tunnukset kouluun ilmoittautumista varten. Osoitetiedot on otettu väestörekisteristä ja osoitteen mukaan oppilaalle on valikoitunut lähikoulu.

Lähikouluun voi ilmoittautua tammikuussa Wilma-järjestelmän kautta. Kouluun voi ilmoittautua myös käymällä koululla tiettyinä päivinä. Jos lapsi pyrkii muuhun kuin omaan lähikouluunsa tai soveltuvuuskokeen kautta painotettuun opetukseen, oppilaan tulee ilmoittautua siinä koulussa, johon lapsi pyrkii. Koulut järjestävät soveltuvuuskokeet helmikuussa.

7. luokalle hakeutuminen

Jokaisella oppilaalla on oikeus päästä omaan lähikouluun tai jatkaa opiskelua yhtenäisessä peruskoulussa. Muut kuin yhtenäisessä peruskoulussa jatkavat oppilaat täyttävät 6. luokalla oppilastietokortin, jonka he saavat koulusta. Oppilastietokortilla haetaan myös painotettuun ja kaksikieliseen opetukseen.

Oppilaaksiottopäätökset

Rehtori ottaa oppilaat kouluun. Oppilaaksiottopäätökset valitusosoituksineen tehdään maaliskuussa. Oppilaaksiotossa käytetään suomenkielisen jaoston (19.12.2017 §36) hyväksymiä oppilaaksiottokriteereitä.

Lähikouluun otetaan aina ensisijaisesti oman alueen oppilaat. Jos tilaa on, myös muualta tulevia voidaan ottaa. Tällöin huoltaja vastaa oppilaan mahdollisista kuljettamisesta aiheutuvista kustannuksista. Jos hakijoita on enemmän kuin koulussa on tilaa, valintaperusteita noudatetaan seuraavassa järjestyksessä:

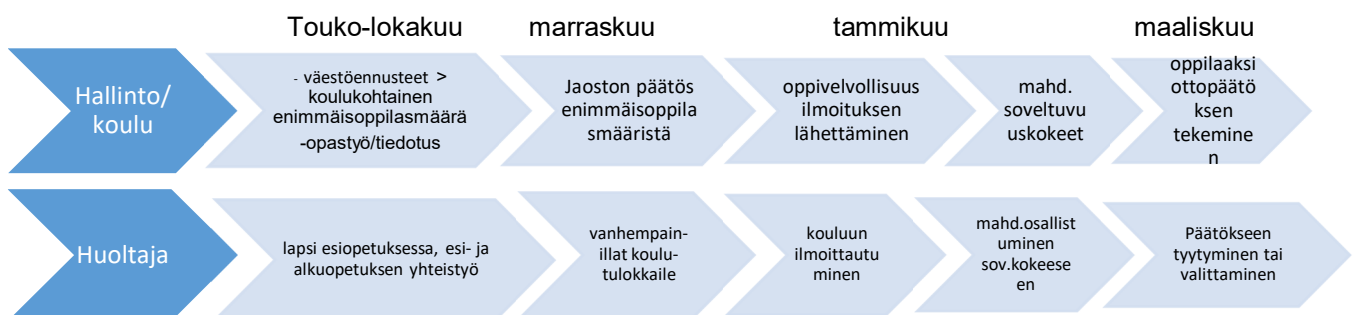
- 1) Sisarus: oppilaalla on sisarusia kyseisessä koulussa
- 2) Jatkuvuus
 - a) Esiopetus ja vuosiluokat 1 - 2: esiopetuksen ja alueen koulun yhteisessä suunnitelmassa nimetyistä esiopetusryhmistä tulevat oppilaat.
 - b) Yhtenäinen peruskoulu: ko. koulun oppilaaksiottoalueen vuosiluokkien 1-6 kouluissa olevat oppilaat.
- 3) Koulumatkan pituus.

Helsingin kaupungin järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti Helsingissä asuvia oppilaita.

Jos oppilaan asuinpaikka muuttuu Helsingin kaupungin sisällä, oppilaalla on oikeus käydä kaikki koulun luokka-asteet ao. koulussa, jonka oppilas hän oli ennen asuinpaikan muuttumista. Jos oppilaan asuinpaikka muuttuu Helsingin kaupungin ulkopuolelle, oppilaalla on oikeus käydä kuluva lukukausi loppuun ao. koulussa. Oppilas voidaan tämän jälkeen ottaa helsinkiläiseen kouluun toissijaisen oppilaaksiottokriteerien mukaisesti. Huoltaja vastaa mahdollisista oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista.

Suomenkielisessä perusopetuksessa lähikoulussa tai lähikoulussa annettavassa kielikylvyssä, kaksikielisessä tai painotetussa opetuksessa opiskelee noin 86% ensimmäisen luokan oppilasta. Osa lapsista hakeutuu ja opiskelee yksityisissä tai valtion kouluissa esiopetuksesta, 3. luokalta tai 7. luokalta alkaen.

Koulutulokkaiden oppilaaksiottoprosessi aikajanana:

Suomenkielisen perusopetuksen palveluverkko

Helsingissä on yhteensä 76 oppilaaksiottoaluetta 1. luokan aloittaville oppilaille. Näistä yksi alue on valtion koulun oppilaaksiottoalue. Seuraavassa taulukossa on kuvattu tarkemmin oppilaaksiottoaluiden jakautumista perusopetuksen alueiden mukaan. Näissä luvuissa ei ole erityis- tai sairaalakuuluja mukana, joita on seitsemän.

Kaksi perusopetuksen aluetta (POP3 ja POP4) muodostuu kahdesta suurpiiristä. Kaksi perusopetuksen aluetta vastaa maantieteellisesti kaupungin suurpiirejä. POP2 alue muodostuu koillisesta suurpiiristä ja POP5 alue muodostuu kaakkoisesta suurpiiristä. POP1 alue muodostuu itäisestä ja Östersundomiin suurpiiristä.

Suomenkieliset koulut, joissa 1. luokka perusopetuksen alueiden mukaan

Perusopetuksen alueet	Helsingin kaupungin koulut	sopimuskoulut	valtion koulut	yhteensä
POP 1	14	0	0	14
POP 2	15	0	1	15
POP 3	18	0	0	18
POP 4	20*	0	0	20
POP 5	9	0	0	9
Yhteensä	76	0	1	77

*1.8.20 luku kasvaa yhdellä

Oppilaaksiottoalueita 7. luokan aloittaville oppilaille on Helsingissä yhteensä 45. Näistä 13 oppilaaksiottoaluetta ovat sellaisia, joissa lähikouluna toimii muu kuin Helsingin kaupungin koulu. Eniten sopimuskouluja tai valtion kouluja, joilla on oma oppilaaksiottoalue, on perusopetuksen alueella POP3, läntisessä suurpiirissä.

Suomenkieliset peruskoulut, joissa 7. luokka perusopetuksen alueiden mukaan

Perusopetuksen alueet	Helsingin kaupungin koulut	sopimuskoulut	valtion koulut	yhteensä
POP 1	9	1	0	10
POP 2	7	1	1	9
POP 3	6	5	0	11
POP 4	10	2	1	13
POP 5	2	2	0	4
Yhteensä	34	11	2	46

Koulujen koot

Helsingin peruskoulujen koot ovat kasvaneet viimeisen kymmenen vuoden aikana koulujen yhdistymisen, uusien suurempien peruskoulujen rakentamisen ja koulujen laajennusten kautta. Oppilasmäärä on kasvanut vuosittain merkittävästi varsinkin viimeisen 8 vuoden aikana, jolloin lähes jokaisessa koulussa oppilasmäärä on kasvanut. Laskennallinen koulukoko on noin 500 oppilasta (pl. erityiskoulut). Pienin koulu on Suomenlinnassa (noin 80 oppilasta) ja suurin Kannelmäen pk (noin 1100 oppilasta).

Kaupungin koulusta 46 on ala-asteen kouluja, 30 yhtenäisiä peruskouluja ja 4 yläasteen koulua. Kaikki uudet koulut rakennetaan yhtenäisiksi peruskouluiksi. Tulevan investointiohjelman kautta myös osa nykyisistä ala-asteen kouluista muuttuu yhtenäisiksi peruskouluiksi, kuten Koskelan aa, Maatullin aa ja Puistolanraitin aa.

Perusopetuksen verkko erityisopetuksen näkökulmasta

Opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston päättämien erityisluokkaverkon tarkistamisen periaatteiden mukaan erityisluokkaverkkoa tarkastellaan kokonaisuutena osana kaupungin palveluverkkoa ja siinä otetaan huomioon sekä alueelliset että keskitetyt erityisen tuen palvelutarpeet. Suunnittelun lähtökohtana on vahvistaa lähikouluperiaatteen ja yhtenäisen perusopetuksen toteutumista. Erityisluokkaverkko suunnitellaan yhteistyössä perusopetusalueen koulujen kanssa. Mukana on myös alueen sopimuskoulut. Alueellinen suunnittelu tehdään viidellä perusopetuksen alueella. Erityisluokkaverkon suunnittelussa huomioidaan alueiden, koulujen ja oppilaiden tarpeet. Tavoitteena mahdollisimman pysyvän erityisen tuen palvelun rakentaminen lähikouluperiaatteen mukaisesti.

Erityisopetus jakautuu alueelliseen ja keskitettyyn kaupunkitasoiseen palveluun. Alueellista palvelua ovat alueelliset erityisluokat, joka pyritään järjestämään palveluna niin, että mahdollisimman moni oppilas saa tarvitsemansa tuen omassa lähikoulussa tai mahdollisimman lähellä. Alueellisia erityisluokkia on sijoitettu niihin kouluihin, joiden oppilaaksiottoalueella erityistä tukea tarvitsevat lapset asuvat. Keskitettyä palvelua ovat sellaiset palvelut, joissa oppilaiden määrä koko kaupungissa ei ole niin suuri, että jokaiselle alueelle tarvittaisiin ko. luokkia.

Perusopetuksen keskitetty palvelu:

- Pidennetyn oppivelvollisuuden toiminta-alueittain järjestettävä opetus vaikea-asteisesti kehitysvammaisille lapsille (TOI)
- Pidennetyn oppivelvollisuuden yksilöllistetty opetus kehitysvammaisille lapsille (POY)
- Pidennetyn oppivelvollisuuden autististen lasten opetus (EAU)
- Pidennetyn oppivelvollisuuden vaikea-asteisesti kielihäiriöisten lasten opetus (SLI)
- tuettujen erityisluokkien opetus; tuetuilla erityisluokilla opiskelevat psyykkisesti oirehtivat oppilaat, jotka tarvitsevat psykiatrista kuntoutusta.
- Erityiskoulujen erityisluokat (Toivola, Karviaistie, Solakallio, Sophie Mannerheimin koulu, Nauhakallio, Outamo ja Lemmilä)

Kaikista erityisen tuen päätöksistä integraatiossa olevia oppilaita on 46,4 % ja erityisluokilla 53,6%.

Perusopetuksen painotettu opetus

Perusopetuksen painotetun opetuksen verkko suunnitellaan kaupunkitasoisena palveluna. Ensimmäiseltä luokalta alkaen tarjotaan yhdessä koulussa painotettua opetusta. 3. luokalta alkaen painotettua opetusta tarjotaan 12 koulussa viidessä eri painotuksessa ja 7. luokalta alkaen 33 koulussa 16 eri painotuksessa. Näistä kouluista osa on sopimuskouluja. Painotetun opetuksen verkosta ja koulukohtaisista enimmäisoppilasmääristä päättää kasvatus- ja koulutuslautakunnan suomenkielinen jaosto.

Painotettuun opetukseen oppilaat valitaan soveltuvuuskokeella koko kaupungin alueelta. Samaan soveltuvuuskoepainotettuun opetukseen haetaan yhteisellä valintakokeella, jossa käytetään yhdenmukaisia valintakriteereitä. Oppilas voi hakea samalla kokeella useampaan samaa painotusta tarjoavaan kouluun. Painotettuun opetukseen otetaan ensisijaisesti Helsingissä asuvia oppilaita. Painotetun opetuksen tavoitteena on syventää oppilaan osaamista painotetun oppiaineen osalta. Oppiaineiden tavoitteet sekä sisällöt sekä niiden arviointi muilta osin ovat samat kuin yleisopetuksessa.

Esiopetuksen ja perusopetuksen palveluverkko kielen opiskelun ja painotetun opetuksen näkökulmasta

Kieliohjelma

Helsingissä voi opiskella 1. luokalta alkaen yhdeksää eri A1-kieltä. A1-kielen opiskelu alkaa 1. luokalta ja kielivalinta tehdään kouluun ilmoittautumisen yhteydessä. Kielistä englanti, ruotsi, saksa, ranska ja espanja tarjotaan kaikissa perusopetuksen alueilla. Kiinaa, viroa, venäjää ja pohjoissaamea ei voi opiskella tällä hetkellä kaikissa perusopetuksen alueilla.

Kielikylpy

Varhainen täydellinen kielikylpy alkaa aikaisintaan sinä vuonna, kun lapsi täyttää neljä vuotta. Kielipolku on suunniteltu siten, että lapsella on mahdollisuus jatkaa kielikylpyä koko peruskoulun ajan.

Kielikylpypäiväkoteja on 10 ja niistä jatketaan sovitulle kielipolulle. Kielikylpyä annetaan 5 ala-asteen koulussa, 3 yhtenäisessä peruskoulussa ja 2 yläasteen koulussa, joista yksi on sopimuskoulu. Kaikilla perusopetuksen alueilla tarjotaan kielikylpyopetusta.

Laajamittainen kaksikielinen esiopetus ja kielirikasteinen esiopetus

Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa vähintään 25% toiminnasta järjestetään muulla kuin suomen kielellä. Opetusta on tarjolla esiopetuksessa englanniksi ja pohjoissaameksi. Esiopetuksen laajamittaista kaksikielistä opetusta järjestetään syksystä 2020 lähtien viidessä päiväkodissa.

Kielirikasteisessa opetuksessa korkeintaan 25% toiminnasta järjestetään muulla kuin suomen kielellä. Kielirikasteista esiopetusta järjestetään ruotsiksi, ranskaksi, venäjäksi, englanniksi ja espanjaksi.

Sekä laajamittaiseen kaksikieliseen esiopetukseen että kielirikasteiseen esiopetukseen haetaan esiopetushakemuksella. Hakea voi oppilaaksiottoalueiden rajojen yli mutta oman oppilaaksiottoalueen hakijat ovat ensisijaisia.

Kouluissa järjestettävään laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen pyritään pohjoissaamen opetusta lukuun ottamatta soveltuvuuskokeella. Palveluverkko on suunniteltu kaupunkitasoisesti paitsi kaksikielinen suomi-englanti –opetus, joka on suunniteltu strategiakauden aikana perusopetuksen aluetasolla.

Helsingiläisten koulutulokkaiden hakuaika laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen on tammi-kuussa. Myöhemmin Helsinkiin muuttaneet hakevat täydennyshaussa, joka on vuosittain huhti-kesäkuussa. Täydennyshaku koskee myös luokille 2-6 pyrkiviä oppilaita. Kielirikasteiseen opetukseen ei ole soveltuvuuskokeita vaan sitä tarjotaan kaikille koulun aloittaville oppilaille.

Englanninkielistä opetusta (opetuksesta 80% englanniksi) tarjotaan kaupunkitason palveluna 4 koulussa, joista 2 on yksityisiä sopimuskouluja.

Kaksikielistä suomi-englanti –opetusta tarjotaan 8 koulussa, joista 3 on yksityisiä sopimuskouluja. Kaikissa perusopetuksen alueilla annetaan tätä opetusta.

Suomi-englanti –opetuksen lisäksi tarjotaan yhdessä koulussa kaksikielistä suomi-espanja, suomi-venäjä ja suomi-viro opetusta sekä kahdessa suomi-kiina opetusta. Nämä palvelut ovat kaupunkitason palveluita. Kaupungin palveluita täydentävät yksityiset ja valtion ns. kielikoulut (englanti, saksa, ranska ja venäjä).